

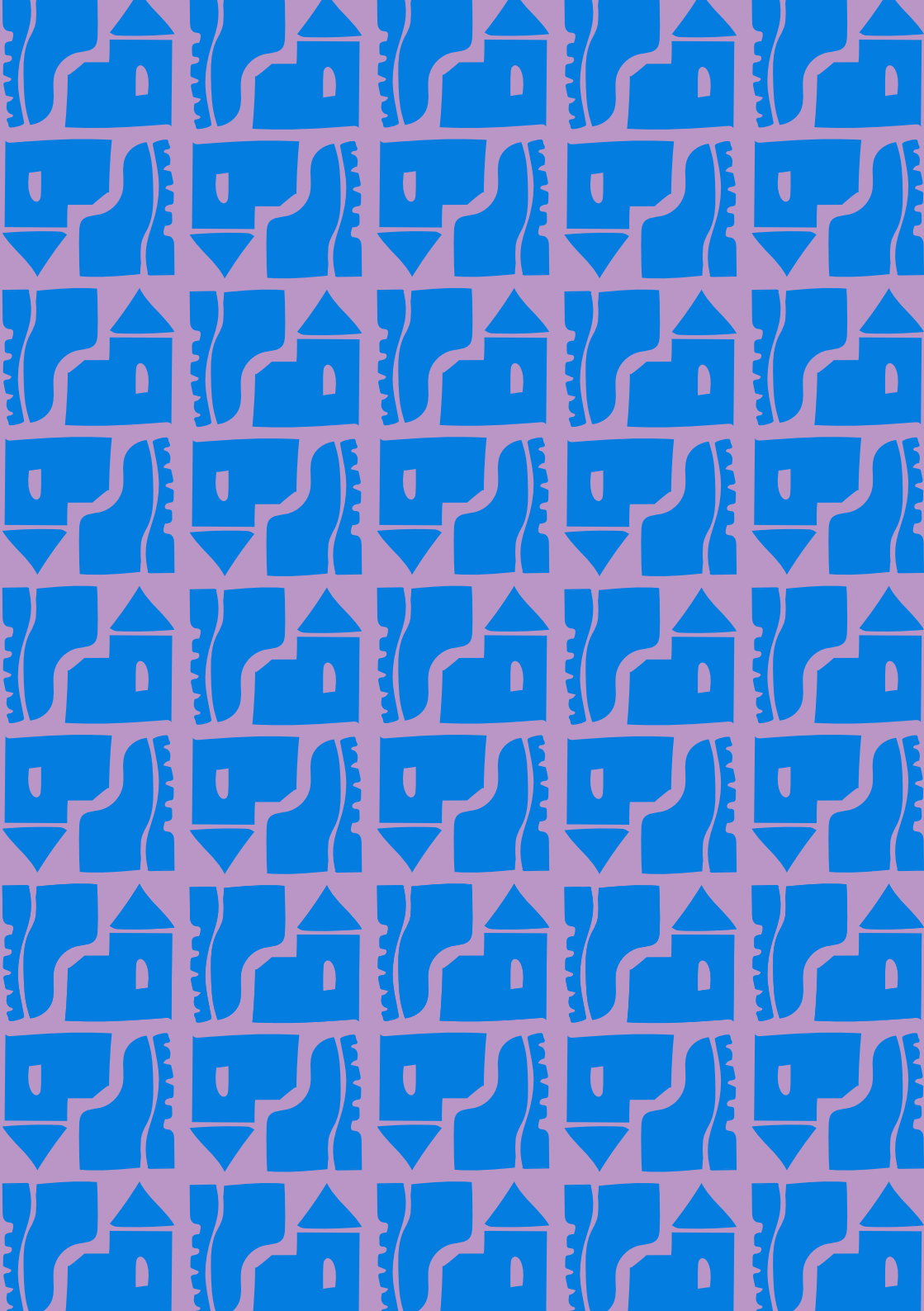
HET ZILTEPAD

UITHUIZERMEEDEN WANDELROUTES

LANGS DE
RUIGE RAND

VAN HET
NOORDEN

LANGS DE
RUIGE RAND
VAN HET
NOORDEN

HET ZILTE
LANGS DE RUIGE RAND PAD VAN HET NOORDEN

WELKOM OP HET ZILTEPAD

In dit weidse gebied dienen de kerktorens als prachtige bakens, net zoals vroeger voor de scheepvaart. Ook voor ons zijn het bakens van betekenis, in allerlei opzichten. En nu kunnen ze dat ook voor jou zijn. We hebben de deuren alvast voor je opengezet.

Elk routeboekje is opgebouwd uit eerst een rondwandeling die je vanuit de kerk kan starten en waar je ook weer terugkeert. Daarna volgt een etappe naar links beschreven en een naar rechts. Zo kan je zelf kiezen of je alleen de rondwandeling wil doen of dat je misschien wel meerdaags gaat wandelen. Welke kant je op gaat mag je helemaal zelf weten.

**Wij wensen je mooie momenten
en ontmoetingen!**

**'ALLEEN WAAR JE TE VOET WAS,
BEN JE WERKELIJK GEWEEST'
- GOETHE**

UITHUIZERMEEDEN

HET IS DE ARMOEDE, DIE MAAKT DAT HET INTERIEUR VAN DE MARIAKERK IN UITHUIZERMEEDEN BEWAARD IS GEBLEVEN. HET GELD ONTBRAK SIMPELWEG OM GROOTSCHALIG ONDERHOUD TE PLEGEN EN HET MONUMENTALE HOUTSNIJWERK VAN PREEKSTOEL EN HERENBANKEN TE VERVANGEN.

Wie de kerk binnenstapt, kijkt de ogen uit. Zo mooi is die oude luister. Eenzelfde schoonheid valt op tijdens de rondwandeling. Dan zijn het niet de virtuoze orgelklanken, maar de zang van koekoek, karekiet en rietzanger die verbazen en het gemoed een huppelsprong doen maken.

Het treft. Het is orgeldag Noord-Nederland deze tweede zaterdag van mei. De kerken stellen hun monumentale orgels beschikbaar aan musici. De deur van de Mariakerk staat wijd open. De orgelklanken drijven als de Waddenwind door de straten

van Uithuizermeeden. De jonge organist, die een half uur speeltijd heeft, leeft zich uit. Het orgel is er een met de signatuur van Albertus Anthonie Hinsz. Een Hinsz, dan heb je wel wat in huis.

De kerk is nog maar kort geleden onder de vleugels van de Groninger Kerken gekomen. Een plaatselijke commissie zorgt ervoor dat de Mariakerk tijdens de zomer overdag open is voor bezoekers. De orgeldag is een uitgelezen moment. Johan Dijkstra kijkt trots om zich heen. 'Ons voordeel was dat we te arm waren om te vernieuwen. Daarom is het prachtige interieur bewaard gebleven. Volgens kenners heeft de Mariakerk de mooiste preekstoel van Groningen. Er is veel rijk houtsnijwerk.' En dan de stilte, nee vandaag op orgeldag niet. Maar zeker als het warm is, gaat hij graag even in de kerk zitten. Genieten van de rust en de koelte. Het mag duidelijk zijn, de Mariakerk heeft veel te bieden.

INHOUD

1. INTRO UITHUIZERMEEDEN p. 4
2. RONDWANDELING UITHUIZERMEEDEN p. 7
3. ETAPPE NAAR ← UITHUIZERMEEDEN-USQUERT p. 15
4. FIETSROUTE UITHUIZERMEEDEN p. 23

RONDWANDELING

UITHUIZERMEEDEN

14,7

KM

EEN BAKEN VOOR INWONERS EN REIZIGERS

MET DE MARIAKERK IS IETS BIJZONDERS AAN DE HAND. DE KERK DOORSTOND RAMPEN ZOALS OPEENVOLGENDE STORMVLOEDEN EN BLIKSEMINSLAG.

De toren heeft elementen die doen denken aan de Der Aa-kerk in de stad Groningen. De Meister toren is dan ook ontworpen door Allard Meyer, de bouwmeester van de Stad, die hiermee ook de Ommelanden bediende. De bouw startte niet onder een gelukkig gesternte. Er was nog maar net begonnen of de Kerstvloed van 1717 teisterde het Hogeland. In Uithuizermeeden werden 58 huizen weggespoeld, 208 mensen verdronken in de golven, evenals 722 koeien, 193 paarden, 61 varkens en ruim 2800 schapen. De bouw lag vijf jaar stil omdat de kerkelijke gemeente de timmerlieden niet meer kon betalen. Dertig jaar eerder was het ook al raak.

In 1686 verdronken er bij de St. Maartensvloed nog meer inwoners. Volgens een bron 'dreef een kind in eene wieg en kwam behouden in Embden aan.' De geschiedenis van het dorp is nauw verweven met de zee, met de kolonisatie van de kwelders en mieden bij Uithuizen en de invloedrijke landjonkers.

1 'TOREN BEKLIMMEN OP EIGEN RISICO' STAAT ER OP EEN ROOD BORD BIJ DE SMALLE TRAP IN HET KERKPORTAAL. De 'Meister toren' van Uithuizermeeden is dankzij de ranke opbouw een baken voor inwoners en reizigers. Een windvaan in de vorm van de zeemeermin uit het wapen van Rensema, wijst met opgeheven vinger de windrichting aan. Wie van buitenaf omhoog kijkt, voelt dat het beklimmen van de trapjes in de opengewerkte achtkante geledingen, een hachelijke onderneming is. Er zullen niet veel waaghalzen zijn die het aandurven.

2 IN DE MIDDELEEUWEN VOND DE RECHTSPRAAK PLAATS IN DE OPEN LUCHT OP EEN SPECIAAL DAARVOOR AANGEWEZEN PLEK.

Op de grens van de kerspelen Uithuizen en Uithuizermeeden vond de rechtspraak plaats bij de Dingvonder, de Dingsloot gold als grenssloot tussen beide plaatsen. Op Hemelvaart werd de rechter, rechtspraak gebeurde bij toerbeurt, op deze plek benoemd. Dit gebruik duurde tot 1700. De kwelderwal, de jongste in Het Hogeland, groeide vanaf Usquert van west naar oost aan en raakte rond 800 na Christus bewoond. Pas na de indijking in latere eeuwen stond het gebied niet meer onder invloed van de getijden.

3 OP DE PLEK VAN DE MENKEMABORG STOND IN DE MIDDELEEUWEN EEN STEENHUIS DIE, ZO MELDT EEN GEVELSTEEN IN DE HUIDIGE BORG, IN 1400 'VERNELT' WERD.

Het waren onrustige tijden op het Fries-Groningse platteland waar kloosterorden en landjonkers het met elkaar aan de stok hadden. De eerste Menkema waarvan sprake is, was een 'redger' (rechter) Eppo Menkema in 1376. De borg kwam in 1682 in bezit van Menno Alberda, diens zoon verbouwde het familieslot tot voornaam landhuis met parktuin. In 1921 schonken de erfgenamen de borg met omliggende tuin aan het Groninger Museum. Park en landhuis laten zien hoe de Groningse jonkers leefden. In de tuin bevindt zich een origineel doolhof. In de naastgelegen veestal, 't Schathoes, is een sfeervol café-restaurant ondergebracht. Skat is oud-Fries voor stal.

4 ZANDEWEER ONTSTOND IN DE TIENDE EN ELFDE EEUW IN DE BESCHUTTING VAN DE OPGESLIBDE KWELDERWAL DIE UITEINDELIJK TOT AAN ROODESCHOOL REIKTE. Boeren van de westelijk gelegen wierden Helwerd, Eelswerd en Kantens lieten op de kwelders hun vee weiden. Zij vestigden zich op de hoogten en wierpen er aarden heuvels op. Aan de op- en aflopende Hoofdstraat in Zandeweer is de kwelderwal nog goed te herkennen. Omdat de ondergrond nogal zandig is, kreeg de nederzetting de naam Zandeweer. Vroeg in de dertiende eeuw startte de bouw in baksteen van de zaalkerk die exact op het oosten is georiënteerd. Er vonden in de eeuwen daarna enkele verbouwingen en uitbreidingen plaats, zonder het karakter van de dorpskerk aan te tasten. Borgbewoners drukten hun stempel op het interieur voorzien van houtsnijwerk met herenbanken, orgelbalustrade en preekstoel. Het orgel is net als die in de Mariakerk een ontwerp van Albertus Anthoni Hinsz. Het orgel in Zandeweer was zijn eerste zelfstandige werkstuk. Die in Uithuizermeeden kon hij niet afmaken, hij stierf tijdens de bouw. Het orgel in de Mariakerk is daarna afgemaakt door zijn meesterknecht.

DE NICOLAASKERK IN OLDENZIJL IS IN AL HAAR BESCHIEDEN EENVOUD EEN PRONKSTUK VAN ROMAANSE BOUWSTIJL EN METSELWERKVERSIERINGEN. Naast de kerk biedt een Rustpunt met terras uitzicht op de op een wierde gebouwde kerk. De dertiende-eeuwse kerk is net als vele andere in het Waddenkustgebied gewijd aan Sint-Nicolaas, de beschermheilige van zeelieden. Vanaf de negende eeuw was het mogelijk om op de hoogste delen van de kwelders te gaan wonen. Op de natuurlijke kwelderrug werden huiswieren opgeworpen, vlak voor de kerk passeerden we een paar boerderijen die zich verheffen in het land. Zij liggen op zo'n middeleeuwse huiswierde. Later ontstond rond de kerk een klein buurtschap. In de elfde en twaalfde eeuw werden de eerste lage dijken aangelegd om het grasland te beschermen tegen zout water. In de oude dijk tussen Uithuizen en Oldenzijl is een sluis in de Meedstermaar aangelegd. Deze zij gaf het dorp haar naam. De oudste schriftelijke vermelding stamt uit 1358. De dijken lagen toen al veel noordelijker en oostelijker. De sluis verloor in die tijd haar functie om het waterpeil te reguleren.

DE ROUTE MAAKT GEBRUIK VAN PADEN LANGS DE MAREN, ZOALS DE WATERLOPEN IN NOORDGRONINGEN HETEN. Ze stromen al eeuwen door het landschap. Ze ontstonden als Wadprielelen ver voor de bedijking. Later zijn ze vergraven, verbreed een uitgediept om ze beter bevaarbaar te maken. In de rietkragen langs de kanten fluiten met schelle uithalen de grote karekiet en rietzanger, die zich met zijn geelbruine verenkleed goed laat zien. De beweeglijke solisten doen erg hun best om elkaar in fluittonen en buitellende melodieën te overtreffen. In een boom aan de waterkant maakt een paartje koekoeken avances. Nog even en het vrouwtje kan haar koekoeksei in een ander nest deponeren. De Meedstermaar en de Eppenhuistermaar kronkelen als een feestelijke serpentine tussen de groene akkers en weiden.

ROUTEBESCHRIJVING

 RONDWANDELING
Uithuizermeeden

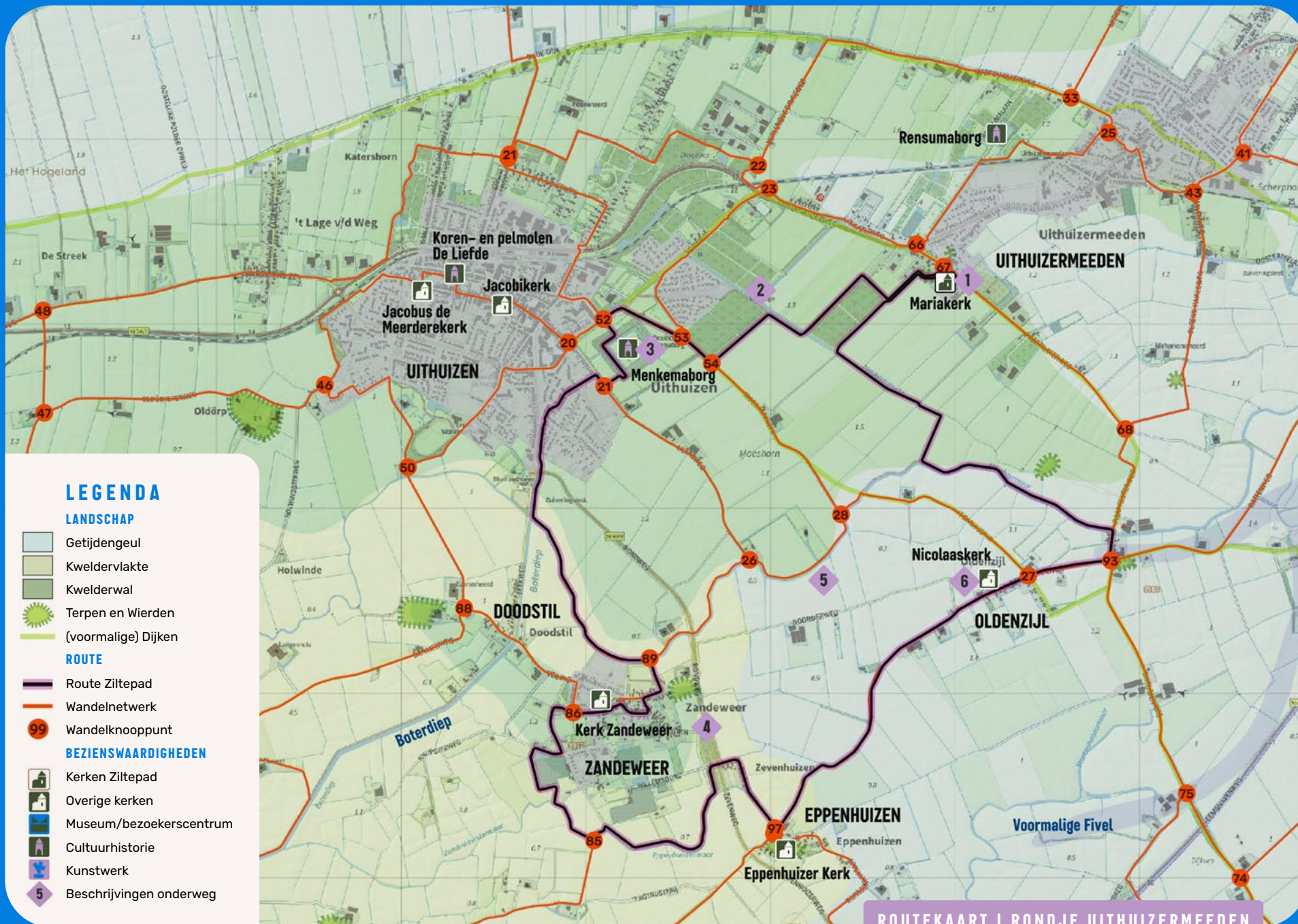
AFSTAND 14,7 km

STARTPUNT de Mariakerk

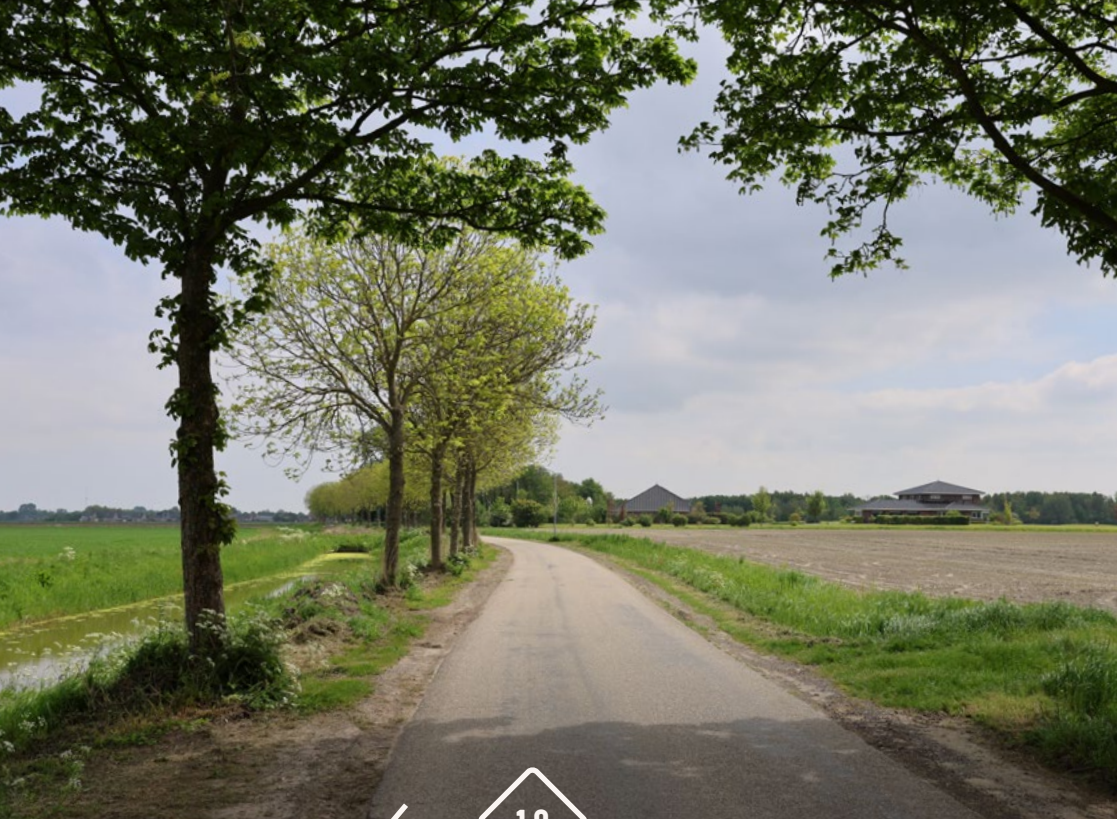
Vanaf de hoofdentree van de Mariakerk Linksom de kerk heen over de Torenstraat. Na het rondje om de kerk **← LA** bij 67 en vrijwel direct **RA →** fietspad Dingvonderpad. Fietspad volgen tot 54, daar **RA →** naar 53 en rechtdoor naar 52. Op de Dingeweg **← LA** en vervolgens **← LA** bij 52 over de oprijlaan Menkemaborg naar 21. Bij 21 **RA →** naar 89. **← LA** Aak, straat meandert door nieuwbouwwijk. In bocht voor vaart, weg oversteken rechts aanhouden langs linkeroever Boterdiep, gaat over in fietspad. Bij 89 **RA →** over Hoogholtje naar 86.

Op Noorderweg **RA →** en bij smal bruggetje **← LA** over schelpenpad langs molen. Op Molenhorn **RA →**, vlak voor kruising met Noorderweg **← LA** kerkenpad naar de middeleeuwse kerk van Zandeweer. Het kerkenpad aflopen en de Poelweg vervolgen. Aan het eind van de Poelweg worden aardbevingsbestendige huizen gebouwd. Daardoor is knooppunt 86 tijdelijk verdwenen. De Poelweg aflopen, aan het einde van de bestrating wordt door het bosje een nieuw pad aangelegd naar het Proeftoenpad. Daar **← LA** en op de Knijpsterweg **RA →** en **← LA** over Jukpad (schelpenpad) naar 85. Bij 85 **← LA** naar 97. Over de brug **RA →** Eppenhuistermaarpad door buurtschap Zevenhuizen naar Eppenhuizen. Voor dorpskom Eppenhuizen bij 97 **← LA** naar 27 langs de Nicolaaskerk in Oldenzijl. Bij 27 rechtdoor naar 93. Op de viersprong **← LA** Paaptilsterweg. Na de brug **← LA** Meedstermaarpad. Na bruggetje in fietspad **RA →** over de rechteroever van sloot pad langs akkerrand. Einde **← LA** en vervolgens bij dam zandpad **RA →** over sloot en vervolgens de linkeroever volgen tot bosrand. Daar **RA →** over graspad. Komt uit op Dingvonderpad. Teruglopen naar de Mariakerk in Uithuizermeeden.

ROUTEKAART | RONDJE UITHUIZERMEEDEN

19

ETAPPE NAAR LINKS

UITHUIZERMEEDE USQUERT

14,7 | KM

CONTRASTERENDE KLEUREN EN EIGENHEID

DE SOBERE SCHOONHEID EN WEIDSHEID VAN HET LANDSCHAP SPIEGELT ZICH IN HET BAKSTEEN WAARUIT HUIZEN, VILLA'S, WINKELS EN OVERHEIDSGEBOUWEN IN NOORD-GRONINGEN ZIJN OPGEMETSELD.

De donkerrode gloed weerkaatst in de straten. Geeft warmte. De bouwstijl in primaire kleuren contrasteert met het groene gras, de gele tarwe of de helder blauwe lucht, dat dankzij de lage horizon pregnant aanwezig is.

De rode baksteen architectuur van de Groningse school maakte furore in Uithuizen aan het begin van de twintigste eeuw en is bezig met een sterke comeback. Er spreekt zelfbewustzijn uit en hoe belangrijk het is de eigenheid te koesteren, zeker als het zo mooi aansluit op het ritme van de afdrucken die de zee achterliet in het zilte cultuurland.

1 UITHUIZERMEEDEN BESTOND ROND 1200 UIT ENKELE BEWOONDE WIERDEN.

Met de aanleg van de Oude Dijk groeide het dorp dat in het noorden aan de Waddenzee grensde en in het oosten aan de Fivelboezem. Scheepvaart en visserij waren belangrijke inkomstenbronnen. De ligging op een uitloper in zee maakte het dorp kwetsbaar voor overstromingen. Bij de Sint-Maartensvloed in 1686 en de Kerstvloed van 1717 verdronken vele honderden inwoners. De uitgang 'meeden' verwijst naar de hooi- en graslanden in een van oorsprong nat

gebied. De Mariakerk is gebouwd in het midden van de dertiende eeuw waarmee het dorp zich losmaakte van Uithuizen. In het interieur is veel werk terug te vinden van de Groninger schrijnwerker Allert Meijer zoals herenbanken, doophek en preekstoel. Het is niet verwonderlijk dat de toren lijkt op die van de Der Aa-kerk in de stad. Meijer was stadsbouwmeester en betrokken bij de bouw ervan. Het orgel is een ontwerp van Albertus Antoni Hinsz, nog zo'n gevestigde naam. De orgelbouwer overleed in 1785 terwijl de bouw nog in volle gang was. Zijn meesterknecht maakte de klus af.

2 ROND RENSUMABORG AAN DE RAND VAN UITHUIZERMEEDEN LIGT EEN PRACHTIG PARK MET STINZENPLANTEN

zoals het Haarlems klokkenspel in de ondergroei en een oude boomgaard met zeldzame appelrassen die in ere is hersteld. De borg, die in bezit is van een stichting gelieerd aan de tuinarchitect Renske Boon, duikt voor het eerst in geschriften op in 1626. Aan de kant van de Oudedijksterweg ligt een uitkijkpunt verscholen in een bosje seringen. Het uitzicht over de vrijwel boomloze polders tot aan de zeedijk is weids.

3 DE OUDEDIJKSTERWEG MARKEERT DE KUSTLIJN UIT DE DERTIENDE EEUW.

De noordelijk van de weg gelegen Uithuizerpolder, Eemspolder en Emmapolder zijn in de daaropvolgende eeuwen ingedijkt. De zeedijk schoof steeds verder op. De dijk die in 1717 na de rampzalige Kerstvloed is aangelegd onder leiding van Thomas van Seeratt, de Middendijk, is in de Uithuizerpolder nagenoeg verdwenen na de aanleg van nieuwere zeedijken. De ingepolderde kuststreek kent langgerekte kavels die tot aan de horizon reiken, het oude land is veel kleinschaliger verkaveld en bestaat uit een mix van arbeiderswoningen en boerderijen.

4 DE JACOBIKERK VAN UITHUIZEN IS WAARSCHIJNLIJK TUSSEN 1225 EN 1250 DOOR MONNIKEN GEBOUWD.

Door de groei van Uithuizen is de kerk in 1794 vergroot met een zijbeuk aan de noordzijde van het schip. De kerk trekt internationaal

bezoekers vanwege het orgel. Het is een van de best bewaarde instrumenten van de Duitse vermaarde orgelbouwer Arp Schnitger. De kas is vervaardigd door Allert Meijer, het houtsnijwerk is van Jan de Rijk. Het interieur toont de nauwe band met de bewoners van Menkemaborg. De Alberda's schonken preekstoel, orgel en een herenbank. Ze vormen een van de rijkste protestantse inrichtingsensembles in de provincie.

5 BIJ KNOOPPUNT 20 IS HET MOGELIJK DE WEG EEN PAAR HONDERD METER TE VERVOLGEN NAAR 52 EN VANAF DAAR DE TUIN VAN MENKEMABORG TE BEZOEKEN.

Bij de rondwandeling vanuit Uithuizermeeden wordt eveneens Menkemaborg aangedaan. Het is een van de weinig overgebleven borgen in Groningen. Op dezelfde hoger gelegen plek stond eerder een steenhuis uit de middeleeuwen. De borg is in 1614 ingrijpend verbouwd en uitgebreid, de tuin is ingericht als een schoolvoorbeeld van de Hollandse tuin. De borg maakt deel uit van het Groninger Museum en geeft een beeld van het leven van de Groninger jonkers in de zeventiende- en achttiende eeuw. In het schathuis is een restaurant gevestigd.

6 DE WIERDE VAN ÖLDDÖRP WAS TOTDAT ER TERPAARDE WERD AFGEGRAVEN MET ZO'N 7 METER BOVEN N.A.P. DE HOOGSTE VAN GRONINGEN. Het lag op een kwelderwal in het dichtslibbende gebied van de Fivelboezem achter de haakwallen tussen Usquert en Uithuizen. In de wierde zijn munten uit de vroege en late middeleeuwen en kogelpotscherven gevonden. In de tiende eeuw bouwden enkele bewoners van Ölddörp huizen buiten de wierde die de aanduiding Uthuysen kregen. In de middeleeuwen telde Ölddörp nog vijf grote boerderijen, daarvan zijn er nog twee over. Tussen Ölddörp en Uithuizen stichtte Menno Gaaikema, de vader van cabaretier Seth Gaaikema, in 1936 een volkshogeschool om de jeugdwerkloosheid op het platteland aan te pakken en de verschillende bevolkingsgroepen te verenigen. In 2002 trok de stichting Zen River in het pand. Zij vestigden er een internationaal centrum voor Soto-zenboeddhisme.

7 LANGS DE STREEKSTERWEG STAAN ZOWEL KAPITALE BOERDERIJEN MET FRAAIE VOORTUINEN, VIJVERS EN GRACHTEN EN ENORME SCHUREN ALS KLEINE LANDARBEIDERSWONINGEN WAAR HET WERKVOLK WOONDE. Voor en na de Tweede Wereldoorlog groeide Usquert uit tot een 'rood' bolwerk, de SDAP en latere PvdA haalden er de absolute meerderheid van de stemmen, vaak meer dan 50 procent.

8 OP HET GRASVELD BIJ DE PETRUS EN PAULUSKERK, ZICHTBAAR VANAF DE KERKSTRAAT, VERWIJST EEN KUNSTWERK NAAR DE GENEZING VAN BERNLEF DOOR DE HEILIGE LIUDGER. 'En Liudger deed Bernlef zien', staat er onder de afbeelding waarvan de verf door weer en wind is afgebladderd.

ROUTEBSCHRIJVING

ETAPPE NAAR LINKS

← Uithuizermeeden - Usquert

AFSTAND 14,7 km

STARTPUNT Mariakerk

Met rug naar de toren van de Mariakerk RA → naar de Torenstraat. Vervolgens ← LA bij 67 en op de T-splitsing met de Hoofdstraat RA → richting 25. ← LA Rensumalaan. Na de spoorwegovergang niet RA → de knooppuntenroute volgen maar rechtdoor. Voor Rensumaborg RA → en ← LA om de borg heen. Op de viersprong van wandelpaden aan de achterkant van de borg ter hoogte van de vijver RA → naar het uitkijkpunt in de zichtas van de borg. Rondje maken en weer terug op de viersprong RA → naar de Rensumalaan en die uitlopen. Bij T-splitsing met de Oudedijksterweg ← LA en vervolgens bij de Verlengde Dingweg ← LA naar 22. Daar RA → Dingebospad naar 21 en ← LA naar 51. Bij 51 RA → Vicariepad richting 48. Bij T-splitsing met Bovenhuizen ← LA naar rotonde en over spoor ← LA schelpenpad door groenstrook. Geraldadrift oversteken en vervolgens RA → Hoofdstraat West.

Op kruising voor RK kerk Jacobus de Meerdere ← LA Sint-Vincentiusstraat Na Sint-Vincentiusgebouw RA →, gaat over in Molenwierdstraat. RA → Mennonietenkerkstraat en ← LA Hoofdstraat West langs Jacobikerkerk. De kerk is overdag open en een bezoek meer dan waard. Hoofdstraat Oost vervolgen, gaat over in Oosterstraat. Bij 20 RA → naar 50. Op de kruising met de Brouwerijstraat ← LA de J. Cohenstraat verlaten. De Brouwerijstraat gaat over in de Oude Tilsterweg. Bij 50 RA → naar 46. Op de kruising van de Maanweg met de Mijlemanlaan ← LA langs de nieuwbouw van Uithuizen. Bij 46 op de Oldorpsterweg ← LA naar 47, daar RA → naar 48 en ← LA bij 48 over de Streeksterweg naar 61 (fietspad gaat bij kruising ← LA over de provinciale weg) Streeksterweg vervolgen naar 61 en 63 op de hoek van de Petrus en Pauluskerk in Usquert. De kerk is overdag open.

LEGENDA

LANDSCHAP

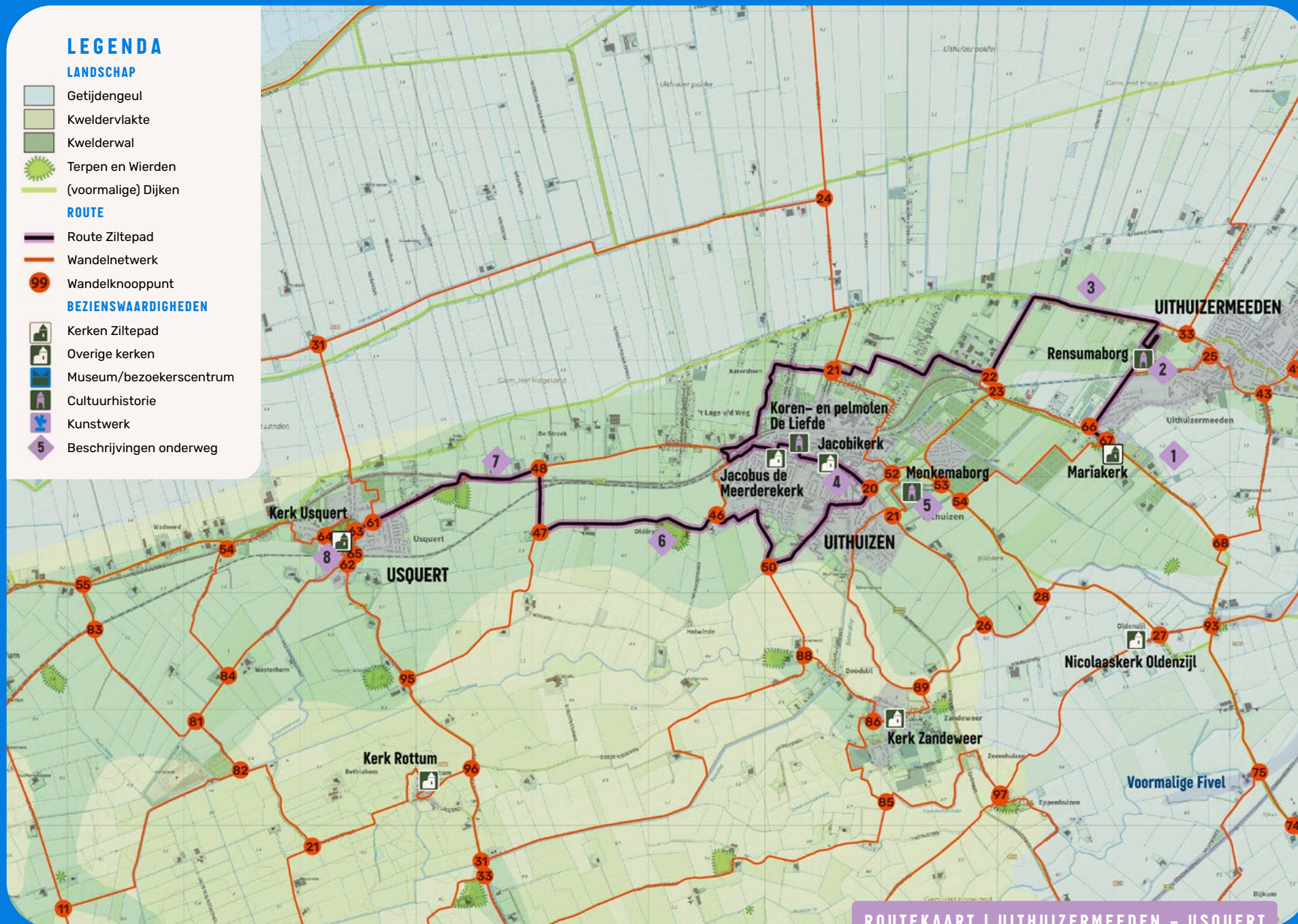
- Getijdengeul
- Kweldervlakte
- Kwelderwal
- Terpen en Wierden
- (voormalige) Dijken

ROUTE

- Route Ziltepad
- Wandelnetwerk
- Wandelknooppunt

BEZIENSWAARDIGHEDEN

- Kerken Ziltepad
- Overige kerken
- Museum/bezoekerscentrum
- Cultuurhistorie
- Kunstwerk
- Beschrijvingen onderweg

ROUTEKAART | UITHUIZERMEEDEN - USQUERT

FIETSROUTES

RECHTSOM

ROUTE Usquert - Uithuizen - Uithuizermeeden

AFSTAND 17 km

STARTPUNT Kerk Usquert

Met de rug naar de entree van de Petrus of Pauluskerk in Usquert linksom de kerk de terp affietsen. Op de T-splitsing met de Hoofdstraat \leftarrow LA naar 45. Bij 45 rechtdoor naar 64. Na rotonde over het spoor en \leftarrow LA Geraldadrift en RA \rightarrow Hoofdstraat West in Uithuizen. Bij 64 rechtdoor naar 67. In Doodstil bij 67 \leftarrow LA naar 11 (Zandeweer) en bij 11 rechts aanhouden naar 94 (Eppenhuisen). Bij 94 \leftarrow LA 93 over Oldenzijl. Bij 93 \leftarrow LA naar 12 en bij 12 RA \rightarrow richting 65. Op de hoek met Menkemaborg en Dingeweg RA \rightarrow richting 74. In Uithuizermeeden op splitsing Hoofdstraat met Torenstraat RA \rightarrow naar Mariakerk.

LINKSOM

ROUTE Uithuizermeeden - Uithuizen - Usquert

AFSTAND 17 km

STARTPUNT Kerk Uithuizermeeden

Met de rug naar de entree van de Mariakerk in Uithuizermeeden RA \rightarrow en \leftarrow LA op de Torenstraat. Op de kruising met de Hoofdstraat \leftarrow LA richting 65. Bij Menkemaborg \leftarrow LA Moeshornweg naar 12. Bij 12 \leftarrow LA 93. Bij 93 RA \rightarrow naar 94 (Eppenhuisen). Bij 94 RA \rightarrow over Trekweg naar 11 in Zandeweer. Bij 11 links aanhouden Veilingweg naar 67 (Doodstil). Bij 67 RA \rightarrow naar 64 (langs Jacobikerk). Bij 64 rechtdoor naar 45. Bij 45 rechtdoor naar 76 en Petrus of Pauluskerk in Usquert.

LANGS DE RUIGE RAND VAN HET NOORDEN

Foto: Marcel van Kammen

HET ZILTE PAD

LANGS DE RUIGE RAND VAN HET NOORDEN

Met het pad van
kerk naar kerk

willen Groninger Kerken en Stichting Alde Fryske Tsjerken in samenwerking met Visit Wadden het cultureel erfgoed verbinden aan het Werelderfgoed landschap, de unieke dorpen, de inwoners en het thema bezinning.

HET ZILTEPAD BIEDT MEER DAN ALLEEN WANDELEN EN FIETSEN

Naast de wandel- en fietsroutes is er o.a. ook een Podcastserie, een Meditatiegids en een Menugids met lokale culinaire inspiratie. Deze liggen voor je klaar in de deelnemende kerken, maar je kunt ze ook terugvinden op www.visitwadden.nl/hetziltepad. Daar vind je ook een overzicht van lokale activiteiten langs de route en suggesties voor overnachten en eten onderweg.

TOEGANG KERKEN

Langs Het Ziltepad zijn de kerken in principe dagelijks geopend van 1 april tot eind oktober, van 9.00 tot 17.00 uur. Buiten deze periode is toegang mogelijk via een sleuteladres.

De kerk van Hegebeintum is een uitzondering in deze route. Kijk voor de tijden op www.terphegebeintum.nl

MEER INFO

visitwadden.nl/hetziltepad

Je kunt ons volgen via Instagram en Facebook @HetZiltepad

22 ETAPPES

Vanaf 2027 heeft Het Ziltepad maar liefst 22 etappes langs de Waddenkust, van Den Helder tot Termunten én 22 rondwandelingen, bij elke kerk één.

HET ZILTEPAD IS EEN GEZAMENLIJK INITIATIEF VAN

Groninger Kerken en Stichting Alde Fryske Tsjerken in samenwerking met Visit Wadden en is mede mogelijk gemaakt door Het Waddenfonds, Mondriaan Fonds, Stichting Vrienden op de Fiets, Provincie Noord-Holland, Provinsje Fryslân, Provincie Groningen, FB Oranjewoud en het Cultuurfonds.

groningerkerken.nl

aldefryskeTsjerken.nl

COLOFON

SAMENSTELLING, TEKST EN FOTOGRAFIE

Fokko Bosker

REDACTIE

Ruth ter Voort, vrijwilligers van de plaatselijke commissies van de kerken en Stichtingen Groninger Kerken en Alde Fryske Tsjerken.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN MET ROUTES

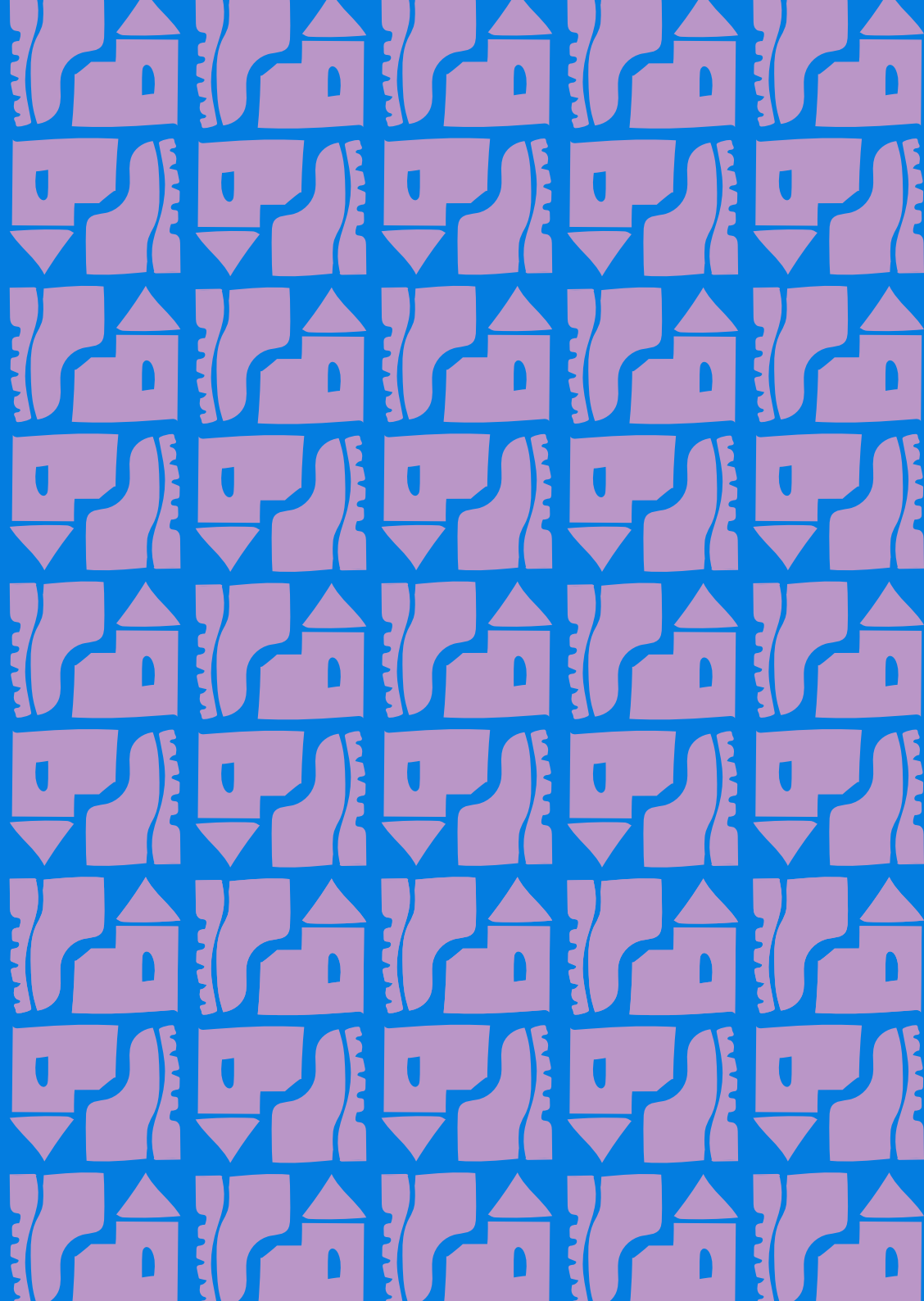
Fries Erfgoed Collectief: Jelmer Bokma & Topokaartopmaat: Luitzen Nijdam

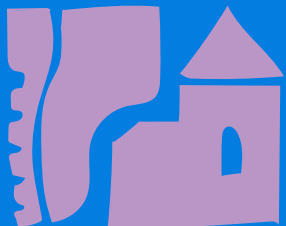
LINOSNEDE OMSLAG

Gerrit Terpstra

GRAFISCH ONTWERP

NØBODY | thisisnobody.nl

**In dit routeboekje vind je een rondwandeling
in Uithuizermeeden en de trajecten van
en naar de kerk van Uithuizermeeden.**

Dit boekje is onderdeel van een reeks van
22 etappes die samen het volledige Ziltepad
bewandelen. Spaar ze allemaal!

